

Las lavurs s'avanzan

L'enviern proxim vegnan trais indrizz da transport mess en funcziuns ad Andermatt-Sedrun.

3

Leuchemia po tutgar mintgin

Tusan: Acziun cunter l'euchemia ch'è il cancer il pli derasà tar uffants.

12

südostschweiz

LA QUOTIDIANA

Redacziun: Via Sommerau 32, 7007 Cuiria, tel. 081 255 57 10, redacziun@laquotidiana.ch

Co ei il tipic Sursilvan?

■ (anr/sr) *David Flepp* da Dardin ei responsabels pil program da fiasta da giubileum da 50 onns Regiun Surselva. La fiasta populara ha liug sonda a Glion. Questa jamna ein scolaras e scolars dalla scola media propedeutica stai sin viseta en quarter vischnauncas sursilvanas per cantar la nova canzun sursilvana e far gust da vegnir a Glion sonda. Dalla partida fuvà era Flepp e l'anr ei sentupada cun el per discuorer dalla Surselva e ses habitonts.

> PAGINA 5

TESSVM cun nouva pagina d'internet

■ (anr/afi) L'intent da l'organisa-zion Turissem Engiadina Scuol Saignun Val Müstair SA (TESSVM) es da posiziunar individualmaing las trais regiuns da vacanzas. Quist es eir gnü resguardà illa pagina d'internet chi's preschainta daspö ün pèr dis in nou vestis. L'utilisaziun da la pagina d'internet es gnüda simplifichada. Plünavant serva la pagina d'internet engadin.com in ave-gnir sco portal per rivar plü simpel stülas ulteriusas paginas da la destinaziun.

> PAGINA 9

Ils Tessinai han puspè in cusseglier federal

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

■ **Suenter 18 onns ha la Svizra taliana puspè in cusseglier federal. L'assemblea federala ha elegi ier Ignazio Cassis en il segund scrutini cun 125 vuschs. Ses concurrent Pierre Maudet ha fatg cun 90 vuschs in resultat respectabel. Isabelle Moret ha survegni en l'emprim scrutini 55 vuschs, en il segund be pli 28.** Per la presidenta da la pld *Petra Gössi* mussan quests resultats che las candidaturas da Maudet e Moret na sajan betg mo stadas candidaturas d'alibi. L'elecziun da Cassis vegn ludada da politichers da l'entir spectrum da partidas sco tscher-na fitg impurtanta per la coesiun naziunala. Ils parlamentarischuns punctueschan che Cassis represchienta era il Grischun talian ed haja entras sia derivanza ina auta sensibilidat per regiuns periferas. La pps spera che la regenza svizra fetschia cun il nov cusseglier ina politica pli burgaisa. Trumpads da l'elecziun en ils tschertgels ch'avessan giavischà ina dunna. La presidenta dals verds *Regula Rytz* ha discuri d'ina „trumpada im-

Ignazio Cassis vegn saramentà sco nov cussegliöier federal.

KEYSTONE

mensa“. Ils proxims dis decida il cusseglier federal la repartiziun dals departaments. Tgenin ch'il nov cusseglier federal surpiglia è anc avert. Cun la demission da *Didier*

Burkhalter vegn liber il departament per affars da l'exteriur. Predestinà per quest departament fiss era *Alain Berset*, scriva la SDA. Il minister da l'intern discorra fran-

zos, tudestg, englais, spagnol e portugais. La decisiun prenda l'entir cusseglier federal.

> COMMENTARI E PAGINA 2

COMMENTARI

Ils Rumantschs pon imprendder dal Tessin

DA CLAUDIA CADRUVI / ANR

Uss han ils Tessinai lur cusseglier federal. Entant che blers auters chantuns n'han anc mai gi ina represchientanza en la regenza survegn ils Tessin cun Ignazio Cassis gia l'orgavel cusseglier. Ins po giustifitgar quai cun raschuns statalpoliticas: La Svizra taliana douva pli savens ina vusch a la testa dal pajais ch'autras regiuns. Pli navant è il chantun en il sid da las Alps pli periclità da sa sentir abandonà ed el è pli oppost a l'immigraziun.

Sia elecziun ha Cassis cunzunt era dad engraziari ad in lobing intensiv ed insistent. Dapi che Flavio Cotti è sorti dal cusseglier federal han ils Tessinai talunà sche betg perfin tugnà tar mintga vacanza che lur minoritad stoppia vegnir resguardada. La pretensiun han ins sutlingià cun plets plain patos sco la «coesiun naziunala». Senza insister e perfin smanatschar in zichel, senza quest ferm squitsch ord la Svizra taliana n'avess Cassis probabel betg gudagnà encunter il ferm e persuadent concurrent genevrin.

Ils Tessinai mussan pia co l'far e co ch'ina pitschna minoritad cuntanscha sias finamiras. Nus Rumantschs avain gi fin uss cun Felix Calonder be in cusseglier federal. Pertge na cloma atgnamain nagin: «Hallo! Nus essan la Quarta Svizra! Nus lain puspè in cusseglier federal u pertge betg ina giada ina cussegliera federala! Igl è noss dretg!» Sin questa dumonda respundess inqual Rumantsch forsa: «Nus essan gea uschè paucs.»

Ils Tessinai en d'entant era mo paucs e sch'els fissan stads modests e n'avessan betg fatg canera na fiss Cassis uss betg cusseglier federal. La Rumantschia po tuttavia imprendder dal Tessin. Per ses interess ston ins batter cun ina pulita cumparsa ed endinadadad. E sch'ins na vul betg gist pretender in cusseglier federal sche datti avunda postu-lats per ils quals ils Rumantschs dastgan batter cun persuasiun a la tessinaisa.

Bügl sco lö d'inscunter

■ (anr/fa) **La glied attempada as regorda amo bain dals bügls in cumün chi d'ieran eir lös pel contact social.** Cun lavar l'alt-schiva, cun bavrar il muvel, adüna darcheu s'inscuntraivan qua las abitantas ed abitants dal cumün. Pel 50avel giubileum dal Rotary Club Scuol Tarasp Vulpera han decis ils commembers da far ün regal a la dmura d'attempats Chasa Puntota: In connex culla realisazi-

un da la seguond'etappa da la renovaziun da quista dmura prevezzan ils Rotariers da laschar fabricar ün bügl. «I dess esser ün bügl chi tira adimaints als abitants da la dmura als bügls in lur cumüns», disch Michael Roth chi presidiescha il club, «implü faina eir visita als inquilins e bainbod eir ün'excursiun cun els.»

> PAGINA 9

Mellis miran steilas

Igl observatori a Falera festivescha 10 onns

■ (anr/abc) **Ils 13 d'avrel 2002 han José de Queiroz, ensemen cun Ignaz Cathomen, entschiet a concretisar l'idea d'in observatori a Falera.** Sonda ei fiasta a Falera pil 10avel anniversari dil Mirasteilas. Varga 100 astronomos da hobi ein vegni lezza gada, ils 13 d'avrel 2002 a Falera sil parcadi grond all'entrada da Falera. Els han vuliu observar tras telescops

specials ils puncts glichonts digl univers. Igl onn suadont ha José de Queiroz organisau l'occurranza igl october. Varga 2000 visitaders dall'entira Svizra ein vegni a Falera per observar, per meraviglias, per seschar cussegliar e seschar entusiasmar per l'astronomia. Suenter quella sentupada ha il num «mirasteilas» retschert ina atgna dinamica. Sigl areal da Chinginas

sur il vitg ha la vischnaunca baghegiau ina casa polivalenta cun nez special per l'astronomia. Naven da damaun, ils 22 da settember ei quei liug el center digl interess, la Societad astronomica dil Grischun envida als Gis d'astronomia ed al giubileum da 10 onns Mirasteilas.

> PAGINA 3

Igl observatori Mirasteilas a Falera cul tetg movibel ei dapi 2007 en funcziun.

MAD

Bler interess pigl mobil da giuventetna

■ (anr/gns) **Digls 23 d'avost anfignen igls 13 da settember 2017 è igl mobil da giuventetna sto staziuno a Savognin.** Per diesch deis en el ed igl plaz da scola davantos en li d'antop da giuvenils da 12 anfignen 18 onns digl antier Surses. Igl interess per chella purscheida è sto fitg grond. Fatg ins è an tot 280 antradas, uscheia tgi igls iniziants ed igls organisatours on fatg ena bilantscha posi-

tiva. Scu an oters lis è igl mobil da giuventetna er a Savognin sto survigilo. Ena donna tgi è fatg chella survegliaziun è Nineke de Grujten tgi è tar «jugend.gr» collaboratoura da project. Ella è angal catto bungs plets per mattas e mats tgi on visito durant igls diesch deis igl mobil da giuventetna a Savognin.

> PAGINA 11

Servetsch d'abunents e da distribuziun: tel. 0844 226 226 mail: abo@somedica.ch